

III. Az ókori Róma története

Téma (tankönyvi lecke)	Fogalmak, nevek, évszámok, topográfia	Ismétlő kérdések
13. A város alapításától a köztársaság fénykoráig	F: patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, rabszolga, <i>magistratus vétó</i> , <i>népggyűlés</i> , <i>nobilitas</i> , <i>provincia</i> , N: -, É: Kr. e. 753 (Róma hagyomány szerinti alapítása), Kr. e. 510 (a köztársaság létrejötte), <i>Kr.e. 326</i> , <i>Kr.e. 287</i> , T: Róma, Karthágó	1. forrás (Hasonlítsa össze Hellász és Itália természeti adottságait (domborzat, éghajlat, tagoltság stb.)! Mely népmozgások részét képezte a latinok bevándorlása! Olvassa le a térképről, hogy mely kultúrák hatottak Itáliában a latinokra!) <i>Ismerszerzés, tanulás:</i> 5. forrás (Mely csoportokra osztotta Romulus a forrás szerint Róma lakóit? Jellemezze e két társadalmi réteget! Nevezze meg e csoportok görög megfelelőit! Mi szolgált a szerző szerint a felosztás alapjául?) 5. forrás (Értékelje a leírás forrásértékét! Válasszuk külön a valószínű és valószínűtlen elemeket a forrásban!)
14. A köztársaság sikerei és válsága	F: rabszolga, provincia, hadisarc, senatori rend, adó-bérlet, antik proletariátus, lovagrend, polgárjog, plebs, zsoldos, N: Hannibal, a Gracchus-testvérek, Marius, Sulla, É: Kr. e. 264–146 (a pun háborúk), <i>Kr. e. 218-201</i> , <i>Kr.e. 202</i> , T:	1. forrás (Határozza meg Karthágó államformáját és politikai berendezkedésének jellegét! Vesse össze a Kr. e. III. századi római és karthágói társadalmat és a két államberendezkedést!) 10. forrás (Kik alkották a római hadsereg tömegeit? Milyen helyzetbe kerültek Tiberius Gracchus szerint? Mi az oka sorsuknak a szerző szerint? Mi a célja a beszédnek, s ezt a célt milyen eszközökkel éri el? Milyen tisztséget viselt Tiberius Gracchus, és hogyan függ össze ez fellépésével?)
15. Az egyeduralom kialakulása és a principátus rendszere	F: triumvirátus, principátus, augustus, proconsul, kincstár, imperator, N: Caesar, Crassus, Pompeius, Antonius, Augustus, É: Kr. e. 44 (Caesar halála), Kr. e. 31 (az actiumi csata), T: Pharsalos, Actium	11. forrás (Mely köztársasági hivatalokat szerezte meg Augustus? Ezeket hogyan lehetett elnyerni és gyakorolni a köztársaság korában? Milyen új címeket hozott létre Augustus? Mekkora hatalom járt ezekkel?) 11. forrás (Mit jelöl meg a szerző hatalma forrásául? Mivel bizonyítható, hogy a fenti hivatkozások félrevezetőek? Mely módját emeli ki a feladatok megoldásának Augustus? Mi volt a célja ezzel? Mely erkölcsi értékeket emeli ki a forrás? Miért ezeket?)
16. A római civilizáció és életvitel	F: rabszolga, provincia, Vesta-szűz, domus, villa, hodometer, itinerarium, N: Eratoszthenész, Ptolemaiosz, É: T: Pompei, Vezúv	7., 8. és 9. forrás (Írja le a korabeli fürdőélet sajátosságait! Vesse össze napjaink hasonló intézményeivel! Milyen funkciókat látott el a római fürdő? Hogyan viszonyul a fürdőülethez a szerző?)
17. Hatalomgyakorlás és élet a császárkorban	F: limes, dominatus, szekta, költségvetés, N: Trajanus, Hadrianus, Diocletianus, Marcus Aurelisu, Caracalla, É: Kr.u.212 T: Pannónia	16. forrás (Mutassa be a dominatus rendszerének területi jellegzetességeit! Milyen külső és belső problémák olvashatók le a térképről? Hasonlítsa össze a 92. oldalon levő térkép [2. forrás] segítségével a kr. u. I–II. századi és a Kr. u. III. századi katonai helyzetet!)
18. A kereszténység születése és egyházzá szerveződése	F: kultusz, diaszpóra, apostol, Biblia, egyház, püspök, zsinat, evangélium, üdvözülni, pres-biter, episzkoposz, hierarchia, N: Názáreti Jézus, Péter apostol, Pál apostol, Constantinus É: Kr. u. 70 (Jeruzsálem lerombolása), 313 (a milánói ediktum) 325 (a niceai zsinat), T: Konstantinápoly, Kumrán	10. forrás (Mondja el saját szavaival Saul megtérésének történetét! Milyen feladatot adott az Úr Saulnak? Milyen hatással lehetett ez a kereszténység terjedésére?)
19. A Római Birodalom szétesése	F: barbár, népvándorlás, szentháromság, N: Attila, Theodosius, É: 395 (a Római Birodalom felosztása), 476 (a Nyugatrómai Birodalom bukása) T: Konstantinápoly	3. forrás (Milyen szerepet töltött be a császár az egyházi hierarchiában? Mit akart elérni az uralkodó? Milyen érdekek álltak e cél mögött? Milyen módszerekkel igyekezett elérni célját? Miben különbözött a principátus és Constantinus korának fölfogása a császári hatalomról?) <i>Tájékozódás időben és térben:</i> 14. forrás (Keressen Attiláról készült festményeket, és vesse össze azokat! Mire következtethet az uralkodót körülvevő emberek öltözetéből?)
20. Pannónia – élet egy határ menti provinciában	F: provincia, limes, barbár, népvándorlás N: É: T: Pannónia, Aquincum, Sopianae, Savaria	3. forrás (Milyen folyamatot érzékeltetnek a sirkövön ábrázolt alakok viseletei? Mely társadalmi csoportokkal kezdődhetett a folyamat?)